

SHAKESPEARES
HEMMELIGHED

Jennifer Lee Carrell

SHAKESPEARES
HEMMELIGHED

På dansk ved
Michael Krefeld

Forlaget Punktum

Shakespeares hemmelighed
Copyright © Jennifer Lee Carrell 2007
Copyright dansk udgave 2010 © Forlaget Punktum

Originaltitel: Interred with Their Bones
Oversat af Michael Krefeld
Omslagsdesign: Richard Hasselberger
Illustration: Gene Mollica
Layout: Nic Oxby
Bogen er sat hos Pamperin & Bech Grafisk
og trykt hos Norhaven A/S

Citater fra Shakespeares skuespil er fordansket ved hjælp af:
Samlede Shakespeare Dramatiske værker, Edvard Lembckes oversættelse, bearbejdet
af Anne Chaplin Hansen, Henning Krabbe og Erik H. Madsen.
P. Haase & Søns Forlag, 4. udgave 1. oplag 2001

Oversættelsen af Shakespeares sonetter: William Shakespeare SONETTER,
SONNETS, oversat af Line Krogh, Attika, 2. udgave 1. oplag 2007.

Udgivet efter aftale med Dutton, a member of Penguin Group (USA) Inc.

Denne bog er fiktion, og bortset fra historiske fakta er enhver lighed
med virkelige personer, levende eller døde, helt tilfældig.

ISBN: 978-87-92621-24-5

2. udgave, 1. oplag

Printed in Denmark, 2010

Kopiering fra denne bog må kun finde sted på institutioner,
der har indgået aftale med Copy-Dan,
og kun inden for de i aftalen nævnte rammer.

Forlaget Punktum ApS
Ny Østergade 10, 2. th
1101 København K
www.forlagetpunktum.dk

Til
Johnny
Kristen
Mor & Far

Alle synonymmer for godt kammeratskab passer på jer

SHAKESPEARES
HEMMELIGHED

»Det onde, mennesker gør,
lever videre efter dem,
det gode går ofte med dem i graven«
– William Shakespeare

PROLOG

29. juni 1613

☞ FRA FLODEN SÅ DET UD, som om to sole var på vej ned over London.

Den ene gik ned i vest med prægtige bånd i lyserøde, rødgyldne og gyldne farver. Det var imidlertid den anden sol, som havde fået en uregerlig flåde af både og pramme, joller og plimsollere til at blomstre op på Themsens sorte vand: Over for St. Pauls knækkede tårn så en mørk, orange kugle ud til at have ramt helt ved siden af horisonten og gravet sig ned i den sydlige bred. Den lå tungt midt mellem Southwarks værtshuse og bordeller og sendte hvislende spyd af flammer ud i natten.

Det var selvfølgelig ikke endnu en sol, skønt folk, som anså sig selv for poetiske, lod den beskrivelse spredes fra båd til båd. Det var – eller havde været – en bygning. Det mest berømte af Londons berømmelige teatre – det hule O af træ, det runde sæde for storbyens drømme, selveste det storslåede Globe – brændte. Og hele London var draget til vands for at se på.

Deriblandt jarlen af Suffolk. »Herren lod svovl og ild regne ned fra himlen over Sodoma og Gomorra,« spandt jarlen fra sit private, flydende palads med blikket vendt mod syd. I sin egen skab af hofmarskal var det Suffolk, som styrede hoffet. Man kunne formode, at en katastrofe af det omfang, som overgik King's Men – hans majestæts højt elskede teatertrup, som ikke blot spillede på Globe, når de ikke optrådte ved hoffet, men som også ejede teatret – ville have foruroliget ham. I det mindste have taget toppen af hans velvære. Men de to mænd, som sad sammen med ham under silkeselsejlet, viste ingen tegn på overraskelse, mens de nippede til vinen og iagttog katastrofen.

Suffolk var ikke helt tilfreds med deres tavshed. »Prægtigt, ikke sandt?« sagde han opfordrende.

»Malerisk,« vrissede hans hvidhårede onkel, jarlen af Northampton, som var midt i halvfjerdserne og stadig slank og elegant.

Den yngste af de tre, Suffolks søn og arving, Theophilus, lord Howard de Walden, lænede sig frem med samme intensitet som en ung løve, der får øje på et bytte. »Vores hævn brænder endnu klarere i morgen tidlig, når mr. Shakespeare og hans trup erfarer sandheden.«

Northampton betragtede sin grandnevø med rynkede bryn. »Mr. Shakespeare og hans trup, som du udtrykker det, vil overhovedet ikke erfare noget som helst.«

I et kort sekund stivnede Theo under sin grandonkels blik. Så rejste han sig og kylede sit vinglas mod dækket længere fremme i prammen, så tjenernes safrangule liberier fik mørke leopardpletter. »De har hånet min søster offentligt på scenen,« udbrød han. »Ikke nok så meget rænkespil fra gamle mænd skal berøve mig min æresoprejsning.«

»Lord nevø,« sagde Northampton hen over skulderen til Suffolk. »Deres afkom udviser bemærkelsesværdigt hyppigt et uklædeligt anlæg for ubesindighed. Jeg ved ikke, hvor det stammer fra. Det klæder ikke en Howard.«

Hans blik gled tilbage til Theo, hvis højre hånd åbnede og lukkede sig krampagtigt over sværdskaftet. »Kun pøblen fryder sig over at få hævn over sin fjende,« sagde den gamle jarl. »Det kan enhver bondetamp gøre.« Han nikkede, og en tjener kom med et nyt glas til Theo, som hidsigt tog imod det. »Det er langt mere tilfredsstillende,« fortsatte Northampton, »at udtrykke sin medfølelse med sin fjende og tvinge ham til at takke dig, samtidig med at han har mistanke til dig uden at kunne sige hvorfor.«

Mens han talte, trak en jolle op på siden af prammen. En mand kravlede over rælingen og bevægede sig glidende hen mod Northampton, mens han undgik lyset som en egensindig skygge, der kryber ind til sin krop. »Hvis noget er værd at gøre, som Seyton her kan fortælle dig,« fortsatte Northampton, »er det værd at gøre fuldendt. Hvem der gør det, er af mindre betydning. Hvem der ved, hvem der gjorde det, er helt uden betydning.«

Seyton knælede foran den gamle jarl, som lagde en hånd på hans skulder. »Lord Suffolk og min surmulende grandnevø er lige så spændte som jeg på at høre Deres rapport.«

Manden rømmede sig dæmpet. Hans stemme var ligesom hans påklædning, og selv øjnene af en ubestemmelig gråsort nuance. »Det begyndte, my lord, da skuespillernes kanoner uventet blev syg i morges. Hans stedfortræder har tilsyneladende ladet kanonen med løs forladning. Man kan ligefrem forestille sig, at den har været dyppet i beg.« Hans mundvig gled op i noget, der lignede et skævt smil.

»Videre,« sagde Northampton med en håndbevægelse.

»Denne eftermiddags stykke var forholdsvis nyt, Henrik den Ottende.«

»Gode, gamle Henrik,« mumlede Suffolk med den ene hånd drivende i vandet. »Den gamle dronnings far. Farligt område.«

»I mere end en forstand, my lord,« svarede Seyton. »I stykket indgår et maskebal og en parade med indlagt kanonsalut. Kanonen gik af, som den skulle, men publikum var så fængslet af tant og fjas på scenen, at ingen opdagede de gnister, der landede på taget. Da en eller anden lugtede røg, stod det tækkede tag i lys lue, og der var ikke andet at gøre end at flygte.«

»Tilskadekomne?«

»To sårede.« Han sendte Theo et hurtigt blik. »En mand ved navn Shelton.«

Det gav et sæt i Theo. »Hvordan?« udbrød han. »Såret hvordan?«

»Forbrændt. Ikke alvorligt. Men iøjnefaldende. Fra min plads – med fremragende udsyn, må jeg nok sige – så jeg ham tage styringen og sørge for, at folk kom ud af bygningen. Netop som det så ud til, at alle var sluppet ud, dukkede en pige op i et af de øvre vinduer. En køn lille en med vilttert, mørkt hår og vanvittige øjne. Et heksebarn om noget.

»Inden nogen nåede at standse mr. Shelton, løb han ind igen. Der gik flere minutter, og folk var begyndt at græde, da han kom springende gennem et tæppe af ild med pigen i favnen og ryg-

gen i flammer. En af Southwarks løse piger hældte en tønde øl ud over ham, og så forsvandt han igen, denne gang i en sky af damp. Det viste sig, at der var gået ild i hans knæbukser, men han var mirakuløst sluppet med at blive svedet.«

»Hvor er han?« råbte Theo. »Hvorfor har De ikke taget ham med?«

»Jeg kendte ham knap nok, my lord,« indvendte Seyton. »Og desuden er han dagens helt. Jeg kunne ikke på nogen måde have vristet ham fri af folkemængden i al diskretion.«

Med et blik fuld af væmmelse til sin grandnevø lænede Northampton sig frem. »Og barnet?«

»Bevidstløs,« sagde Seyton.

»Synd,« sagde den gamle jarl. »Men børn kan vise sig forbausende stærke.« Noget usagt blev udvekslet mellem den gamle jarl og hans tjener. »Hun overlever måske.«

»Måske,« sagde Seyton.

Northampton lænede sig tilbage. »Hvad med kanonéren?«

Seytons mundvig gled igen op til skyggen af et smil. »Sporløst forsvundet.«

Der var ikke nogen synlig forandring i Northamptons ansigt; alligevel udstrålede han dyster tilfredsstillelse.

»Globen er det vigtigste,« vrissede Suffolk.

Seyton sukkede. »Helt ødelagt, my lord. Bygningen er brændt ned til grunden, garderobebygningen bag ved med truppens dragter og kjoler, smykker, træsværd og skjolde ... det er væk det hele. John Heminges stod på gaden og flæbede over sit kære teaterpalads, sine regnskaber og ikke mindst sine teatermanuskripter. King's Men står uden tag over hovedet, my lords.«

Inde på bredden steg et brøl op mod himlen. Resterne af bygningen faldt sammen i en stor bunke aske og glimtende gløder. Et pludseligt, hedt vindpust bølgede ud over floden med et sort snefald af sod i sit kølvand.

Theo udstødte et triumferende hyl. Ved siden af ham lod hans far en forfinet hånd løbe over skæg og hår. »Mr. Shakespeare vil aldrig mere så meget som spøge med navnet Howard.«

»Ikke så længe jeg lever, heller ikke så længe I lever,« sagde Northampton. I silhuet mod ilden, med de tunge øjenlåg hængende ned over de uransalige øjne og næsen, der var spids af ælde, lignede han indbegrebet af en dæmonisk gud hugget i sort marmor. »Men aldrig er uendeligt lang tid.«

FØRSTE AKT

29. juni 2004

☞ VI BLIVER ALLE hjemsoøgt. Ikke af uforklarlige bankelyde eller åndesyn, og da slet ikke hovedløse ryttere eller grædende genføerd. Det er ægte spøgelser, der traver frem og tilbage på mindernes brystværn, mens de uafledigt hvisker *Husk mig*. Den indsigt begyndte jeg at få, da jeg sad alene på en bakke højt over London ved solnedgang. For mine fødder løb Hampstead Heath ud i storbyens sølvgrå hav nedenfor. På mine knæ glimtede en lille æske i guldpapir og gavebånd. Under gavepapirets overflade vibrerede et mønster af vinranker og blade, eller måske måner og stjerner i dagslysets sidste stråler.

Jeg holdt æsken i mine hulede hænder og løftede den. »Hvad er det?« havde jeg spurgt tidligere samme dag med en stemme, der skar gennem skyggerne i det nederste galleri i Globe teater, hvor jeg instruerede *Hamlet*. »En undskyldning? Bestikkelse?«

Rosalind Howard, den farvestrålende, excentriske Shakespeare-professor på Harvard – lige dele amazone, Moder Jord og Sorte Sarah – lænede sig intenst frem. »Et eventyr. Og en hemmelighed, faktisk.«

Jeg havde ført en finger ind under gavebåndet, men Roz strakte en hånd frem og stoppede mig, mens hendes grønne øjne gled søgende hen over mit ansigt. Hun var lige omkring halvtreds, og det mørke hår var næsten drengagtigt kort; lange, glimtende øreringe dinglede fra hendes ører. I sin ene hånd holdt hun en bredskygget, hvid hat pyntet med frodige, lyserøde silkepæoner – et uhyrligt udstyrsstykke, der kunne stamme fra Audrey Hepburn og Grace Kellys storhedstid. »Hvis du åbner den, må du følge sporet til ende.«

Engang havde hun både været min mentor og mit forbillede og dernæst nærmest min anden mor. Hun spillede matriarken,

og jeg den pligtopfyldende discipel – indtil jeg besluttede at forlade akademikernes verden til fordel for teatret for tre år siden. Vores forhold var blevet slidt og lidt anstrengt, inden det skete, men min afsked havde fået det til at gå i opløsning. Roz gjorde det klart, at hun betragtede min flugt fra elfenbenstårnet som forræderi. Jeg betragtede det som *frigørelse*; senere hørte jeg, at Roz foretrak betegnelsen *afhopning*. Men det var alt sammen rygter. For i den periode havde jeg ikke hørt hverken et undskyldende eller forsonende ord fra hende, indtil hun uden varsel dukkede op på teatret om eftermiddagen og forlangte opmærksomhed. Jeg indlagde modstræbende et kvarters pause i prøverne. Et kvarter mere, end det kvindemenneske havde ret til at forvente, sagde jeg til mig selv.

»Du har læst for mange eventyr,« havde jeg svaret, mens jeg skubbede æsken tilbage over bordet. »Jeg kan ikke tage imod den, medmindre den fører direkte tilbage til prøverne.«

»Kviksølv Kate,« havde hun sagt med et skælmsk smil. »Kan ikke, eller vil ikke?«

Jeg forholdt mig stædigt tavs.

Roz sukkede. »Åbnet eller ej, så vil jeg gerne give dig den.«

»Nej.«

Hun lagde hovedet på skrå og betragtede mig. »Jeg har fundet noget, søde ven. Noget stort.«

»Det har jeg også.«

Hendes blik gled rundt i teatret med de enkle egetræsgallerier oven på hinanden i tre etager i en bue omkring en scene, der stak frem i den anden ende af gården og var overdådigt udstyret med forgyldninger og marmor. »Ja, det er selvfølgelig noget af et kup at instruere *Hamlet* på Globe. Ikke mindst for en ung amerikaner – og så oven i købet en kvinde. Verdens mest snobbede scene, den britiske. Jeg kan ikke komme på nogen, jeg hellere ville se ruske op i øboerne.« Hendes blik vendte tilbage til mig med en hurtig afstikker til gaven mellem os. »Men det her er større.«

Jeg stirrede vantro på hende. Opfordrede hun mig virkelig til at tørre Globens støv af skoene og følge hende på grundlag af

nogle sølle, få, pirrende hentydninger og den smule tiltrækningskraft, der lå i en lille æske i guldpapir?

»Hvad er det?« spurgte jeg.

Hun rystede på hovedet. »*Det er indesluttet i min erindring, og du selv har nøglen*«.«

Ophelia, stønnede jeg for mig selv. *Fra hende ville jeg have forventet Hamlet, hovedpersonen og scenens centrum hver gang.* »Kan du ikke holde op med at tale i gåder i bare to sammenhængende minutter?«

Hun gjorde et lille kast med hovedet hen mod døren. »Kom med.«

»Jeg er midt i prøverne.«

»Stol på mig,« sagde hun og lænede sig frem. »Det her er noget, du ikke vil gå glip af.«

Raseriet flammede op i mig; jeg rejste mig så brat, at jeg væltede nogle bøger ned fra bordet.

Det kække, drilske udtryk forsvandt fra hendes blik. »Jeg har brug for hjælp, Kate.«

»Spørg en anden.«

»*Din hjælp.*«

Min? Jeg rynkede panden. Roz havde utallige venner inden for teatret; hun havde ikke brug for at komme til mig med spørgsmål om Shakespeare på scenen. Det eneste andet emne, hun var optaget af, og som jeg vidste mere om end hun, lå mellem os som et minefelt: min doktorafhandling. Jeg havde skrevet om den okkulte Shakespeare. I den gamle betydning af ordet *okkult*, skyndte jeg mig altid at tilføje. Ikke så meget sort magi, som skjult, sløret, hemmeligt. Jeg havde især forsket i de mange mærkelige forsøg – hovedsageligt i det nittende århundrede – på at finde hemmelig visdom indkodet i Skjaldens værker. Roz havde ligesom jeg syntes, at emnet var meget ejendommeligt og fascinerende – det havde hun i hvert fald givet udtryk for offentligt. Privat, havde man fortalt mig, havde hun torpederet det og afvist det som underlødige forskning. *Og nu bad hun om min hjælp?*

»Hvorfor?« spurgte jeg. »Hvad har du fundet?«

Hun rystede på hovedet. »Ikke her,« sagde hun i en lavmælt, indtrængende hvisken. »Hvornår er du færdig?«

»Ved ottetiden.«

Hun lænede sig helt hen til mig. »Mød mig klokken ni på toppen af Parliament Hill.«

På det tidspunkt ville det være mørkt på et af de mest øde steder i London. Ikke det mest betryggende tidspunkt at være ude på heden på, om end et af de smukkeste. Mens jeg tøvede, gled der noget, der kunne være frygt, hen over Roz' ansigt. »*Det er vigtigt.*«

Da jeg stadig ikke sagde noget, rakte hun hånden frem, og jeg troede, hun ville snuppe æsken tilbage, men i stedet rørte hun mit hår med den ene finger. »Det samme røde hår og sorte Anne Boleyn-øjne,« mumlede hun. »Ved du godt, at du ser særlig majestætisk ud, når du er vred?«

Det var noget, hun plejede at drille mig med – at jeg, når jeg var i et bestemt humør, lignede dronningen. Ikke den nuværende Elizabeth, men den første. Shakespeares dronning. Det skyldtes ikke kun mit rødbrune hår og mørke øjne, men også det lille knæk på min næseryg og den lyse hud, der fik fregner i solen. Jeg havde selv bemærket det i spejlet et par gange, men havde aldrig brudt mig om sammenligningen eller det underforståede. Mine forældre døde, da jeg var femten, og jeg var flyttet hen hos en grandtante. Siden da havde jeg været meget sammen med enerådige, ældre kvinder, og jeg havde altid svoret, at jeg ikke ville blive ligesom dem. Derfor foretrak jeg at tro, at jeg ikke havde noget til fælles med den hensynsløse tudor-dronning, bortset måske fra intelligens og en forkærlighed for Shakespeare.

»Okay,« hørte jeg mig selv sige. »Parliament Hill klokken ni.«

Roz sænkede lidt kejtet hånden. Jeg tror, hun havde svært ved at tro, at jeg havde givet mig så let. Det havde jeg også. Men min vrede sydede.

Samtaleanlægget knasede. »Mine damer og herrer,« rungede min regissørs stemme, »på plads om fem minutter.«

Skuespillere begyndte at flokkes i det skarpe lys i gården. Roz smilede og rejste sig. »Du skal tilbage til arbejdet, og jeg skal

bare tilbage.« I et nostalgisk pust mærkede jeg en snert af den gamle gnist af vid og sjov mellem os. »Pas godt på den, Katie,« tilføjede hun med et sidste nik hen mod æsken. Så gik hun.

På den måde gik det til, at jeg sad på en bænk på Parliament Hill først på aftenen og gjorde netop det, jeg havde svoret aldrig at gøre igen: Ventede på Roz.

Jeg strakte hals og kiggede ud over verdenen, der strakte sig ud mod det fjerne. På trods af de to hugtænder af tårne ved Canary Wharf i øst og endnu en midtfor lignede London heroppefra et fredfyldt sted centreret omkring St. Paul-katedralens kuppel, der som en kæmpemæssig, dunforet rede rummede et lysende æg. I løbet af den sidste times tid var der med jævne mellemrum kommet folk forbi på stien nedenunder. Ikke en eneste af dem var imidlertid gået op mod mig med noget, der kunne ligne Roz' arrogante skridt. Hvor blev hun af?

Og hvad håbede hun på at opnå? Ingen ved sine fulde fem kunne tro, at jeg ville opgive at instruere *Hamlet* på Globe. Jeg var ikke engang fyldt trediv, jeg var amerikaner og først og fremmest akademiker. Og dermed også hvad jeg forestillede mig måtte være den direkte modsætning af det, britisk teaters guder måtte betragte som velegnet ler til skabelse af en instruktør. Tilbuddet om at instruere *Hamlet* – juvelen i den britiske teaterkrone – havde virket som et fantastisk lykketræf. I en grad, så jeg havde gemt beskeden på telefonsvareren, hvor Globes kunstneriske leder forklarede det i enkeltheder. Jeg afspillede stadig hans hektiske staccatostemme hver morgen bare for en sikkerheds skyld. Med det in mente var jeg ret ligeglad med æsken i mit skød, om den så rummede et kort over Atlantis eller nøglen til Pagtens Ark. Selv i sine mest selvoptagede øjeblikke kunne Roz da ikke forvente, at jeg ville bytte min titel som 'Instruktør' ud med det større eller mindre mysterium, hun havde overladt i min varetægt.

Forestillingen havde premiere om tre uger. Ti dage efter kom det værste ved teaterlivet. Som instruktør var det slut med overvågningen, jeg måtte rive mig selv væk fra skuespillernes og

teknikernes jovialitet, luske ud og overlade forestillingen til skuespillerne. Medmindre jeg havde noget andet parat at kaste mig over.

Æsken glimtede på mit knæ.

Ja, men ikke endnu, kunne jeg sige til Roz. *Jeg skal nok åbne din forbandede gave, når jeg er færdig med Hamlet*. Hvis altså hun overhovedet gad dukke op for at få mit svar.

Neden for højdedraget begyndte lysene at blinke, efterhånden som aftenen krøb gennem byen som mørkt tidevand. Det havde været en meget varm eftermiddag, men aftenluften var ved at blive kølig, og jeg var glad for, jeg havde taget en jakke med. Jeg var ved at tage den på, da jeg hørte en gren knække bag mig et sted længere oppe ad bakken; i samme øjeblik jeg hørte det, mærkede jeg fornemmelsen af stirrende øjne som en gysen ned ad ryggen. Jeg rejste mig og vendte mig, men tusmørket havde allerede lagt sig uigennemtrængeligt i den lille lund på bakketoppen. Det var nok bare vinden, der rørte sig mellem træerne. Jeg gik et skridt frem. »Roz?«

Intet svar.

Jeg vendte mig om igen og kiggede ud over landskabet. Der var ingen at se, men gradvist lagde jeg mærke til noget, der bevægede sig, jeg ikke havde bemærket før. Langt nedenfor bag St. Pauls kirke snoede en røgsøjle sig dovent op mod himlen. Jeg holdt op med at trække vejret. Bag St. Paul-kirken på sydbrededen af Themsen lå det nyligt genopførte Globe med de hvidkalkede bindingsværksmure og det pindsvineagtige, brandfarlige stråtag. Så brandfarligt, faktisk, at det var det første stråtag, der var givet tilladelse til i London siden storbranden i 1666, der havde lagt storbyen i forkullede og rygende ruiner.

Det måtte snyde set heroppefra. Røgsøjlen kom nok fra et sted ti kilometer syd for Globe, eller to kilometer øst for.

Røgsøjlen blev tykkere, osede gråt og dernæst sort. Et vindstød greb fat i den og bredte den ud; i centrum af den blinkede et uhyggeligt, rødt skær. Jeg stoppede Roz' gave i jakkelommen og gik hurtigt ned ad bakken. Da jeg nåede ned på stien, satte jeg i løb.

☞ MENS JEG STYRTEDE HEN mod undergrundsbanen, ringede jeg til alle, jeg kunne komme i tanke om, som måske vidste noget. Uden held. Jeg blev omstillet til deres telefonsvarer med det samme. Så var jeg på vej ned ad trappen til undergrundsstationen i fuldt firspring, og der var mobiltelefoner ubrugelige.

Jeg skulle skynde mig efter prøverne for at nå at mødes med Roz og havde måske ikke gjort mine rutiner efter endt arbejdsdag med sædvanlig omhu. Havde jeg glemt at slukke lampen på det bord, jeg brugte som skrivebord? Væltet den, så min rodebunke af notater lå og krøllede sammen i varmen og ventede, til alle var gået hjem, med at bryde ud i flammer? Teatret var brændt en gang før hen mod slutningen af Shakespeares liv på grund af skødesløshed. Hvis jeg huskede ret, var alle sluppet ud dengang med undtagelse af et lille barn.

Åh, Gud. Var alle sluppet ud?

Det må ikke være Globe, det må ikke være Globe, gentog jeg rytmisk til togets skramlen. Det var blevet mørkt, da jeg to trin ad gangen for op ad trappen ved St. Pauls station. Jeg pilede gennem en gyde og kom ud på en bred gade. Den store, massive katedral tårnede sig op som en sfinx lige foran mig og spærrede min vej til floden. Jeg drejede til højre og fortsatte i løb forbi de spidse jernstænger, der spærrede bygningsværket inde i dets kirkegård, og træerne, der flåede i dets mure. Videre til venstre forbi den søjleprydede hovedindgang og statuen af dronning Anne, der stirrede mod vest hen ad Ludgate Hill. Til venstre igen rundt om sydfacaden i en bred bue mod promenaden, der for nylig var skåret ud i Londons labyrintiske middelalderkvarter til en bred allé hele vejen fra katedralen og ned til floden. Jeg rundede hjørnet og standsede op.

Alléen fortsatte ned ad bakke; for enden lå Millennium-fodgængerbroen, der gik i en bue over Themsen mod Tate Moderns undersætsige, firkantede murstensfort på sydbredden. Jeg kunne ikke se Globe til venstre for museet endnu; jeg kunne ikke se andet end den midterste del af Tate, der stadig lignede det kraftværk, det havde været, og ikke det tempel for moderne kunst, det var blevet. Dets gamle skorstene ragede i vejret; den nye overetage, en aflang krone af grønt glas og stål, glødede som et akvarium. Og bag bygningen lyste en truende orange himmel som et bagtæppe.

Efter mørkets frembrud burde denne del af London – selve City, Storbritanniens finansielle centrum – ligge næsten øde hen, men folk myldrede omkring mig og hastede ned mod flodbredden. Jeg løb med, snoede mig gennem den stadig tættere menneskemængde forbi blomsterbede og bænke. En Dickensagtig pub til højre, moderne kontorbygninger til venstre. Victoria Street skar sig gennem alléen og var som en overfyldt parkeringsplads. Jeg snoede mig løbende ind og ud mellem trinde, sorte taxier og røde dobbeltdækkerbusser.

Lidt længere fremme snævrede gangstien ind. En tæt, svedig, pulserende masse af mennesker klemte sig ud på Millennium Bridge for at se brandens hærgen. Jeg blev grebet af modløshed; jeg ville aldrig kunne mase mig igennem dem. Jeg kiggede over skulderen. Jeg var allerede ved at være lukket inde; uden vinger ville jeg snart ikke kunne komme nogen vegne.

Et dybt, skælvende brøl for hen over vandet, og røg for hen over himlen fra venstre fulgt af en byge af gnister. Menneskemængden udstødte et højlydt suk, vældede frem mod broen i en stor bølge og førte mig med. Der dukkede et gabende hul op til højre, og jeg fik et glimt af lave trappetrin, der førte nedad. Jeg maste mig ud mod kanten og slap endelig fri, så jeg kunne halvvejs snuble, halvvejs glide ned ad trappen.

Jeg genfandt balancen på en lille afsats tre meter neden for broen og stod og kiggede over mod den modsatte bred med store øjne. Globe brændte. Røgen vældede som sort blod ned over

dens sider, og endnu mere blev sendt op mod himlen. Iblandet røgen skød spyd, tunger og kaskader af flammer – røde, orange og gule – ud i natten.

Telefonen i min lomme kimedede. Det var sir Henry Lee, en af britisk teaters grånende løver, som bærede min forestilling som Hamlets fars genfærd. »*Kate!*« råbte han, da jeg vippede telefonen op. »Gudskelov!« I baggrunden kunne jeg høre bølgende udrykningshorn. *Han var derovre.*

Min ængstelse brød frem til overfladen. »Kom alle ud?»

»Hvor –«

»*Kom alle ud?*«

»Ja,« sagde han oprevet. »Ja, alle. Vi manglede kun dig. Hvor fanden er du?»

Jeg opdagede til min irritation, at tårer af rædsel og lettelse strømmede ned ad kinderne. Jeg tørrede dem væk med bagsiden af hånden. »På den forkerte side af floden.«

»Åh, for fanden. Vent lidt.« Han lagde noget over telefonen, og baggrundsstøjen blev ulden.

Sir Henry var lige godt tres og havde været en berømthed på scenen og lærredet i godt tre årtier. I sine velmagtsdage havde han spillet Achilleus, Alexander og Arthur; Buddha og Kristus; Ødipus, Cæsar og Hamlet. Han var en æstetiker af den gamle skole og svor til Savile Row, Veuve Clicquot ('når det drejer sig om champagne, min ven, kan så mange zarer umuligt have taget fejl') og Bentley med chauffør. Hans familierødder var dog knap så glansfulde, men dem morede han sig med lejlighedsvis at stille til skue. Han var ætling af Themsens søfarende; hans forfædres muskuløse arme havde trukket årerne gennem flodens vande i århundreder og fragtet gods og mennesker op og ned og frem og tilbage. Hvis man snittede i ham, yndede han at sige med sin ungdoms brede havnearbejderaccent, ville han bløde Themsens grønne muddervand. Når sir Henry havde fået rigeligt under vesten, kunne han stadig slå på tæven som en værtshusslagsbror.

Vi havde mødtes et halvt år tidligere. Jeg havde sagt ja, da muligheden bød sig for at instruere et stykke i et tvivlsomt hjør-

ne af West End. I sidste øjeblik havde sir Henry modstræbende indvilget i at spille hovedrollen i to uger som betaling af en ikke nærmere specificeret gæld til forfatteren. I løbet af bare nogle dage var han begyndt at omtale mig som 'hende det fabelagtige, amerikanske pigebarn', en beskrivelse, der – når den blev brugt som introduktion – gerne fik mig til at stamme og spilde, som regel kaffe eller rødvin, ned ad mig. Stykket var gyseligt og holdt i nøjagtig to uger; tre dage efter blev jeg imidlertid ringet op fra Globe. Nok ikke helt tilfældigt, havde jeg en mistanke om, men sir Henry havde aldrig indrømmet at have trukket i trådene.

Han vendte tilbage til telefonen med et brøl. »*Torskehoved*. Jeg sagde jo, hun ville være der ... Ja, undskyld,« sagde han henvendt til mig med en stemme, der gik fra stål til silke. »Jeg har lige fået at vide, at det er håbløst med alle broerne. Kan du komme ned til flodpromenaden?«

»Hvis det er der, trappen under Millennium-broen fører hen, har jeg ikke andet valg.«

»*Under?* ... Det er jo strålende! Ned for enden af trappen, min ven, og så mod øst. Første åbning i muren fører til en gammel bådebro. Der henter *Cleopatra* dig om fem minutter.«

»*Cleopatra?*«

»Min nye båd.«

Der var uhyggeligt øde på flodpromenaden. Månen kastede lange skygger foran mig, og råb og udbrud fra menneskemængden oven over mig virkede fjerne og ubetydelige. Jeg småløb østpå med højre skulder tæt ind til den bastante mur og med udsigt til sørgmodige, tørlagte banker til venstre. Lyset svulmede blødt fra lamperne, der var indbygget i muren. Et stykke under mig bulede en smallere mur ud fra betonbolværket i bunden. Trin førte op og over denne spinke mur til en dukkehave fyldt med blege, strittende blomster. Den bastante mur modsat åbnede sig i et tomt, sort gab. Jeg skubbede den pludselige angstfølelse fra mig og gik hen til kanten.

Klam, ram, salt luft sivede op nedefra. Jeg gøs og trak hovedet til mig. Hvis det her var det rigtige sted, kunne sir Henry være her, hvert øjeblik det skulle være. Jeg tvang mig til at gå hen til kanten igen. En stejl trætrappe, hvis trin var sorte og glatte af alger, førte ned i mørket. Der var ikke noget rækværk. Jeg støttede mig til murene i begge sider og trådte ned på det øverste trin. Det gav sig, men holdt. Jeg spejdede ned. Det så ud, som om trappen var fastgjort til muren med nagler, der var samlet sammen fra romernes korsfæstelser. Jeg kunne ikke få øje på nogen bådebro; fem meter nede forsvandt trappen simpelthen i vandet.

Jeg anstrengte øjnene for at se tværs over floden til sydbredden. Lige neden for Globe bevægede en splint sig hen over det mørke vand. *Cleopatra*? Det var da vist en båd. Ja – den havde kurs direkte mod mig. *Det skulle være den.*

Jeg trippede forsigtigt ned et glat trin ad gangen, til jeg kun var en meter over vandoverfladen, der var glat som glas. Nu og da vuggede en buttet silhuet forbi fra venstre mod højre, hvilket betød, at det var ved at blive højvande. Jeg stod stille og koncentrerede mig om at beherske min svimmelhed, mens jeg kiggede ud over vandet. Ude midt på floden kom der krusninger på, der splintrede lyset fra både byen og branden. Så fangede mit blik en anden bevægelse. Det var sir Henrys båd med en stribe kølvand efter sig. Endnu mens lettelsen svulmede i mig, drejede båden imidlertid i en bred bue, så jeg kunne se det skakternede skrog, der kendetegnede en politibåd. Det var altså ikke *Cleopatra*. Den satte farten op og forsvandt under Millennium Bridge.

Kølvandet fra den nåede ind til det nederste trin, hvor det skvulpede op og ned et par gange, da jeg hørte en lille lyd oppefra. En dæmpet skraben, der kunne have været et fodtrin, lød fra toppen af trappen. Endnu en gang prikkede fornemmelsen af iagttagende øjne mig ned ad ryggen som varme nåle. Måske havde sir Henry fortøjet ved en rigtig bådebro og var nu kommet fra landsiden for at finde mig, sagde jeg til mig selv. Jeg vendte mig og kiggede.

Jeg kunne ikke se andet end flimrende månelys. »Hallo?« kaldte jeg, men ingen svarede.

Så hørte jeg en lyd, jeg kendte fra scenen: Den kolde, syngende hvislen fra en kniv, der bliver trukket op af skeden.

Jeg gik baglæns et trin ned. Og endnu et. Det næste lå under vand.

Jeg spejdede ud over floden igen. Der var ikke andre fartøjer i syne. Hvor fanden blev sir Henry af? Og hvorfor i himlens navn var jeg taget et så gudsforladt sted hen alene? Det ville jeg aldrig have drømt om i New York eller Boston. Hvad havde jeg tænkt på?

Jeg kiggede op. Jeg borede øjnene ind i mørket, men vedkommende deroppe var blevet ubevægelig og tyst – hvis der altså var nogen. Måske spillede nerverne mig et puds. Måske.

I udkanten af mit synsfelt fangede jeg en bevægelse langt nede i nærheden af vandet. På begge sider af trappen ringlede kæder dæmpet mod muren. På den østlige side lå en lille robåd fortøjet og vuggede op og ned i strømmen. Hvis jeg kunne nå hen til den, kunne jeg ro i sikkerhed.

Så så jeg, at den ikke var bundet stramt fast. Den gled ud af fortøjningen og kom hen mod mig.

Jeg snurrede rundt og afsøgte den modsatte bred. Jeg var fanget i en knibtang; den eneste vej væk var floden. Jeg kiggede ned på vandets små krusninger lige under mine fødder og spekulerede på, hvor stærk strømmen var. Kunne jeg svømme over floden? Eller ville det være bedre at glide lydløst ned i vandet og følge med strømmen hen langs muren, til jeg kom til en anden trappe?

Jeg kiggede mig på ny over skulderen hen langs muren. Jeg kunne kun lige akkurat skelne omridset af robåden, men det var tilstrækkeligt. Den var kommet nærmere. Jeg kiggede rundt på de nærmeste trin og mærkede efter i mine lommer, men fandt ikke noget, der bare mindede om et våben. Ingen kæp eller sten, ikke andet end et par mønter i lommen foruden Roz' gyldne pakke. Hendes hemmelighed.

Pas godt på den, havde hun sagt. Betød det, at den var i fare? Eller at jeg var, så længe jeg havde den?

Fanden tage den æske.

Jeg hørte et brøl – og en motorbåds slanke, hvide skrog skød som en pil ud fra Millenniums skygge. *Cleopatra!* Jeg stod lidt usikkert på benene og nøjedes med at løfte en arm i en stiliseret vinken, der snarere var en hilsen. Der gik lang tid, uden at den blev besvaret. Så rejste sir Henry sig midt i båden og vinke-
de tilbage.

Bag mig og til venstre for mig snarere hørte end så jeg robåden stoppe; vandet skvulpede mod skroget på en anden måde. *Cleopatra* nærmede sig brølende og overdøvede alle andre lyde, indtil sir Henrys styrmand trak gashåndtaget tilbage. I det øjeblik hørte jeg det øverste trappetrin knage. Jeg kiggede op og så et glimt af stål.

Jeg kastede mig over i *Cleopatra* og faldt omkuld på dækket for fødderne af sir Henry.

»Alt i orden?» råbte sir Henry.

Jeg trak mig op at stå og vinkede ham væk. »*Af sted.*« På et nik fra sir Henry slog styrmanden bak. »Hvor blev du af?» gispede jeg, mens båden drejede rundt. »Jeg troede, du var ved teatret.«

»Hvad fik dig til at tro det?» spurgte sir Henry og trak mig ned på bænken ved siden af sig.

»Jeg hørte sirener. I telefonen.«

Han rystede på hovedet. »Hver eneste sirene i London har hylet i den sidste time, min ven. Nej. Jeg var til en dræbende kedsommelig soiré et stykke henne ad floden. Men meget belejligt, viste det sig,« sagde han og kiggede op på menneskemylderet på broen. »De fleste tænker ikke over det, men floden er stadig den bedste vej gennem byen.«

Da flodhandlen begyndte at mindskes efter Anden Verdenskrig, havde sir Henrys far slået sig på flasken og svingede frem og tilbage mellem raseri og anger, indtil floden en nat gjorde en ende på hans elendighed ved at sluge ham med hud og hår. Unge Harry – som sir Henry dengang blev kaldt – havde kastet

sig over noget helt andet: Han brugte sin alsidige smukke stemme og krop til glæde for andre. Han var begyndt som sømand, havde arbejdet sig op via forhutlede adelsmænd med en afstikker til den kongelige marine – han antydede gerne, at han havde skaffet sig den plads ved hjælp af afpresning – og var endt som en af teatrets fremmeste. Ingen nulevende kendte spændvidden af Shakespeares personer fra tøjte til konge eller det kontrastfulde i deres moral – det lynsnare skift fra storhed til fald og tilbage igen – bedre end han, hvilket måske var grunden til, at han spillede dem med større snilde og indlevelse end nogen anden, jeg havde set.

Han havde været mere eller mindre væk fra rampelyset i ti år. Var blevet tørlagt, sagde nogle. Havde slået sig på flasken, ifølge andre. Uanset hvad var han blevet træt af det og var nu vendt tilbage. Han havde afslået de større roller som Claudius – slyngelen – og Polonius – narren – til fordel for den mindre rolle som Hamlets far, elsket og fortabt. I nærmeste fremtid fortsatte han til Prospero og Lear under instruktører, der var lige så ærefrygtindgydende som han selv. Men først havde han valgt at optræde som genfærd i min forestilling som opvarmning til rollen som ældre statsmand. Et valg, der stadig forbløffede mig.

Cleopatra rettede op og løftede sig op i vandoverfladen. Jeg kiggede tilbage mod trappen igen. Der var ingen, og robåden lå endnu en gang fast fortøjet mod muren. *Havde jeg drømt, at den bevægede sig?*

I åbningen i muren oven for trappen gled silhuetten af en mand forbi. Jeg fik en knude i maven. Der *havde* altså været nogen. Men hvem? Og hvorfor?

Bag mig flængede et dybt brøl luften, og jeg snurrede rundt og så Globe forsvinde i en dampsky på den anden bred. Da jeg kiggede tilbage mod den nærmeste bred var den mystiske mand smeltet sammen med natten igen.